

حرکت

شماره ۲۵ - ص ص : ۱۹ - ۵

تاریخ دریافت : ۱۳/۰۳/۸۳

تاریخ تصویب : ۱۳/۱۲/۰۸

نقش و جایگاه تقاضای اجتماعی در جهت‌گیری راهبردهای ورزش

دکتر فرزاد غفوری^۱ - دکتر حسین رحمان سرشت - دکتر هاشم گوزره چیان -

دکتر محمد احسانی

استادیار دانشگاه علامه طباطبائی - استاد دانشگاه علامه طباطبائی - دانشیار دانشگاه تربیت مدرس
- استادیار دانشگاه تربیت مدرس

چکیده

هدف از این پژوهش تعیین اولویت یا تقاضای اجتماعی برای ورزش قهرمانی یا همگانی در راهبردهای ورزش کشور است. روش تحقیق از نوع توصیفی است و اطلاعات لازم به وسیله پرسشنامه‌های محقق‌ساخته‌ای که روایی آن با آلفای کرونباخ (۸۹ درصد) به تأیید رسیده بود، گردآوری شد. جامعه آماری این تحقیق ۲۰۰ نفر از اعضای هیأت علمی رشته تربیت بدنی شاغل در ۳۳ دانشگاه وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بودند. ۱۶۹ نفر (۷۶ درصد مرد و ۲۴ درصد زن) از این تعداد، پرسشنامه‌های تحقیق را تکمیل کردند. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از روش تحلیل عاملی استفاده شد. نتایج تحقیق حاکی است که گسترش ورزش همگانی باید سرلوحه برنامه‌های درازمدت ورزش قرار گیرد. در این مورد، افزایش تجهیزات و میزان سرمایه‌گذاری روی ورزش همگانی مورد توجه متخصصان از جمله نمونه‌های تحقیق قرار دارد. با توجه به دسترسی آسان‌تر و هماهنگی با گرایش جهانی لازم است ورزش همگانی بیش از ورزش قهرمانی توسعه یابد. دولت‌ها تمایل دارند روی ورزش قهرمانی سرمایه‌گذاری کنند، در حالی که ورزش و فعالیت بدنی در جهان معاصر دارای دو جنبه تفریحی و سلامتی است. برنامه‌ریزان باید روی توسعه ورزش همگانی تأکید کنند. با چنین روشی، زمینه رشد ورزش قهرمانی نیز فراهم خواهد شد.

واژه‌های کلیدی

ورزش همگانی، ورزش قهرمانی، تفریح سالم، تقاضای اجتماعی و راهبرد ورزش.

مقدمه

ورزش به دلیل پیوند با فرهنگ، اقتصاد و سیاست، در گذشته از تغییرات اجتماعی متأثر می‌شد و اینک خود نیز به یکی از عوامل اثرگذار تبدیل شده است (۳۶). با شناخت ماهیت ورزش و نیازهای اجتماعی، برنامه‌ریزی برای آن کاملاً روشن می‌شود. برای تعیین نیازهای اجتماعی باید حتماً به نظر مخاطبان توجه شود. در این باره بحث و جدل بر سر علاقه‌ی مردم به ورزش همگانی یا رقابتی بسیار است. پژوهش حاضر نیز به دنبال تعیین جایگاه این عامل مهم در راهبردهای ورزش است. باید مشخص شود که مردم چه فعالیت‌هایی را در اولویت می‌دانند؟ تعیین تقاضای اجتماعی، موضوعی است که برای سیاست‌گذاری‌های آتی باید مدنظر قرار گیرد. اگر برنامه‌ریزی سیاست‌گذاران برای جامعه باشد، باید به خواست‌ها و نیازهای آنان توجه کنند. بنابراین ما به دنبال یافتن پاسخ به این پرسش هستیم که گرایش و تقاضای اجتماعی به سوی ورزش همگانی است یا قهرمانی؟

متخصصان هر رشته، معتبرترین و قابل اعتمادترین گروهی هستند که می‌توان از آنها برای ترسیم سیاست‌ها و راهبردهای مربوط به همان رشته کمک گرفت. تاکنون در حد وسیع و برنامه‌ریزی شده، نظر افراد صاحب‌نظر در سیاست‌گذاری ورزش اعمال نشده است. این پژوهش بر آن بوده تا از نظرهای متخصصان در این مورد استفاده کند. به‌طور کلی توجه به تقاضای اجتماعی، برنامه‌ریزان را از گرفتار شدن در گرداب بی‌برنامگی‌های می‌بخشد. در برنامه‌های جاری، متغیرهای اصلی به‌طور دقیق و هدفدار شناسایی نشده‌اند. رد پای توجه به این متغیرها در برنامه‌های توسعه کم‌رنگ است.

هدف از این پژوهش تعیین اولویت یا تقاضای اجتماعی برای ورزش قهرمانی یا همگانی در راهبردهای ورزش کشور است.

سیاست‌گذاری ورزش یک راهبرد است که شکل دهی آن مستلزم دید وسیع به جامعه است و سیاست‌گذاری چه جهانی و چه منطقه‌یی باید برخاسته از نیازهای جامعه باشد تا منجر به تصمیمات مناسب با آن نیازها گردد (۱۳).

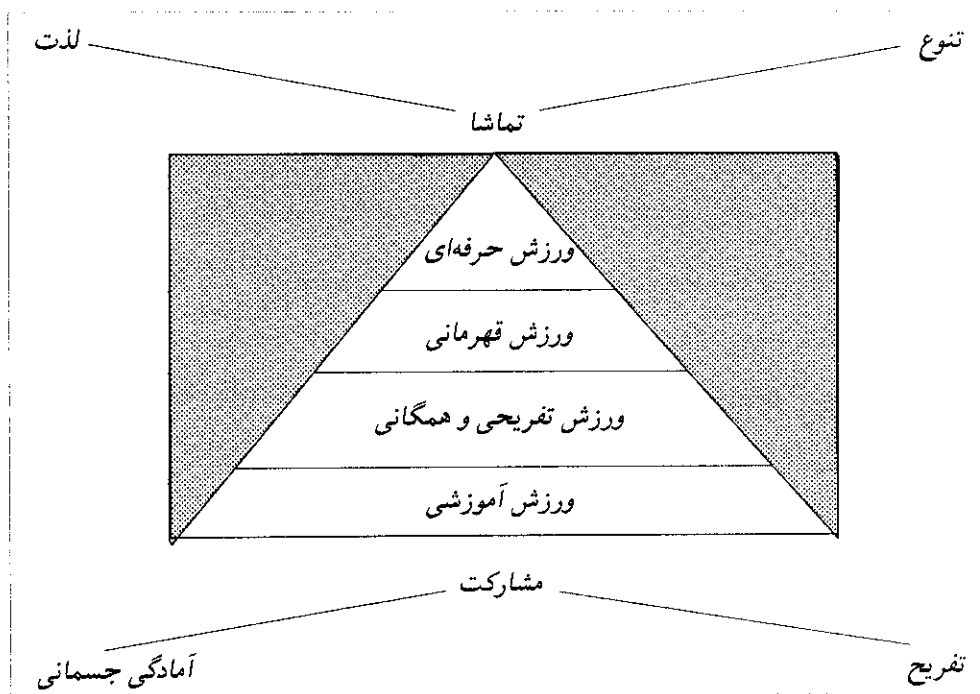
در پژوهشی که در دانمارک انجام شد، معلوم گردید انگیزه مردم از شرکت در فعالیت‌های ورزشی، رسیدن به درجات بالا و دستیابی به شعار المپیک (سریع‌تر، بالاتر و قوی‌تر) نیست،

بلکه تندرستی، نشاط و روابط اجتماعی دلایل مهم شرکت در ورزش‌اند (۱۸).
در کشور ما برابر آمارهای موجود، نیازهای بخش تربیت بدنی و ورزش، رشد فزاینده‌ای
داشته است. بسیاری از شرکت‌کنندگان در ورزش همگانی، به دلیل ناتوانی در ورود به ورزش
قهرمانی در آن شرکت می‌کنند (۱).

آنچه مسلم است، برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران باید براساس اولویت و تقاضای اجتماعی و
میزان نیاز آنان به امکانات و تسهیلات، فعالیت‌های خود را تنظیم و اجرا کنند (۲۶).
پژوهشگران پیش‌بینی کرده‌اند که قرن بیست و یکم نه قرن ورزش‌های رایج، بلکه زمان پرداختن
به فعالیت‌های نزدیک به طبیعت و سالم است (۲ و ۲۳).

قرن بیستم به زعم رییس انجمن بین‌المللی ورزش همگانی، سلامت و آمادگی جسمانی^۱
قرن ورزش‌های المپیکی بود و قرن بیست و یکم قرن ورزش همگانی و تفریحی (۳۷). در
روسیه مردم علاقه خود را از ورزش‌های شدید و تماشای فعالیت‌های ورزشی به تفریحات آخر
هفته و فعالیت در فضاها و ورزشی - تفریحی معطوف کرده‌اند (۷).

در دانمارک تأکید مردم از فعالیت‌های رقابتی به سمت ورزش‌های آزاد تغییر کرده است. این
رویکرد در کشورهای دیگر نیز کم و بیش به چشم می‌خورد (۱۹). رویکرد اخیر به معنی قبول
یکی و رد بخش دیگر نیست، بلکه میزان تقاضای اجتماعی را مدنظر دارد. در کشورهای عضو
اتحادیه اروپا بویژه فرانسه موج جدیدی از نیازها مورد توجه است. ساختن زمین‌های اسکیت و
فضاهای تفریحی در اولویت قرار گرفته است. در اسکاتلند نیز ورزش‌های رایج، اینک کمتر در
مرکز توجه قرار گرفته‌اند و توجه ویژه روی توسعه فضاهای تفریحی - ورزشی با رویکرد گذران
اوقات فراغت متمرکز شده است (۲۸). این اولویت‌ها در مدل مول و همکاران (۱۹۹۷) به
خوبی تبیین شده‌اند. این مدل نشان‌دهنده گرایش و روندی رو به رشد در هزاره سوم میلادی
است.

شکل ۱ - مدل سلسله مراتبی ورزش، برداشت از Mull et al (۱۹۹۷)

چنانچه شکل ۱ نشان می‌دهد، بیشترین سطح شرکت کردن مربوط به قاعده هرم است و هر چه به سمت رأس هرم حرکت کنیم از تعداد شرکت‌کنندگان در ورزش کاسته می‌شود. از سوی دیگر، تعداد تماشاچیان در ورزش حرفه‌ای بیشترین و در ورزش آموزشی و ورزش همگانی به کمترین تعداد می‌رسد. به عقیده دو تن از پژوهشگران، گسترش ورزش قهرمانی و در نهایت حرفه‌ای در گرو توسعه ورزش همگانی است. اما عکس آن صادق نیست (۱۷ و ۳۰). ورزش همگانی و قهرمانی با هم درآمیخته‌اند، اما در جهت‌های مختلف توسعه می‌یابند. جهانی‌سازی و فناوری ارتباطات از عوامل تعیین‌کننده تقاضای اجتماعی و یکسان شدن آن به‌شمار می‌روند. صرف نظر از جنبه‌های منفی تفکر جهانی‌سازی، باید اذعان کرد که این پدیده در ورزش هم در حال وقوع است.

روش تحقیق

روش این تحقیق، از نوع توصیفی است و اطلاعات لازم به وسیله پرسشنامه‌های محقق ساخته‌ای که روایی آن با آلفای کرونباخ به تأیید رسیده بود، گردآوری شد. جامعه و نمونه آماری این تحقیق، ۲۰۰ نفر از اعضای هیأت علمی رشته تربیت بدنی شاغل در دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سراسر کشور با مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر بودند. در تجزیه و تحلیل اطلاعات، برای تعیین وزن عوامل درون هر متغیر از روش پیشرفته تحلیل عاملی استفاده شد. برای تعیین تفاوت بین گرایش تحصیلی نمونه‌ها و اظهار نظرهای آنان از روش ANOVA بهره‌گیری شد.

نتایج و یافته‌های تحقیق

اطلاعات توصیفی مربوط به آزمودنی‌ها از نظر سن و سابقه خدمت در جدول ۱ و از نظر دانشگاه محل خدمت در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۱ - سن و سابقه خدمت آزمودنی‌های پژوهش

انحراف معیار	میانگین	بیشترین	کمترین	N	
۸/۹۰	۴۰/۳	۶۵	۲۶	۵۴	سن
۸/۶۰	۱۲/۳۰	۴۰	۱۲	۵۶	سابقه خدمت
				۵۳	Valid (listwise)

جدول ۲- مشخصات دانشگاه‌ها و تعداد نمونه‌های پژوهش

ردیف	نام دانشگاه	فراوانی	درصد	ردیف	نام دانشگاه	فراوانی	درصد
۱	شیراز	۶	۳/۶	۱۸	علامه طباطبایی	۴	۲/۳
۲	تربیت معلم تبریز	۱	۰/۶	۱۹	ارومیه	۷	۴/۱
۳	تربیت معلم تهران	۱۰	۵/۹	۲۰	گیلان	۱۱	۶/۵
۴	تهران	۷	۴/۱	۲۱	شاهرود	۲	۱/۲
۵	لرستان	۱	۰/۶	۲۲	تبریز	۹	۵/۳
۶	صنعتی شریف	۲	۱/۲	۲۳	کاشان	۱	۰/۶
۷	شهید رجایی	۲	۱/۲	۲۴	فردوسی مشهد	۱۰	۵/۹
۸	گرگان	۱	۰/۶	۲۵	بیرجند	۱	۰/۶
۹	همدان	۹	۳	۲۶	تربیت مدرس	۴	۲/۳
۱۰	شهید بهشتی	۷	۴/۱	۲۷	زنجان	۲	۱/۲
۱۱	امیرکبیر	۳	۱/۸	۲۸	رازی کرمانشاه	۷	۴/۱
۱۲	علم و صنعت ایران	۲	۱/۲	۲۹	شهید چمران اهواز	۱۰	۵/۹
۱۳	الزهرا	۶	۳/۶	۳۰	کردستان	۳	۱/۸
۱۴	امام حسین	۲	۱/۲	۳۱	قم	۲	۱/۲
۱۵	اصفهان	۷	۴/۱	۳۲	شهید باهنر کرمان	۵	۳
۱۶	اراک	۵	۳	۳۳	سیستان و بلوچستان	۵	۳
۱۷	مازندران	۶	۳/۶	۳۴	اعلام نشده	۱۳	۷/۶

جدول ۳ نتایج تحلیل عاملی تأییدی در مورد متغیر تقاضای اجتماعی برای ورزش همگانی و قهرمان و وزن هر عامل در مجموع اثر این متغیر را نشان می‌دهد.

جدول ۳ - نتایج تحلیل عاملی تأییدی در مورد تقاضای اجتماعی برای ورزش همگانی و

قهرمانی و تعیین وزن هر عامل در مجموع اثر این متغیر

بار عاملی	مضمون پرسش‌ها
۰/۷۸۲	۱. تمرکز سرمایه‌گذاری روی ورزش همگانی
۰/۷۵۳	۲. توسعه ورزش همگانی در جهت هماهنگی با جهان
۰/۷۳۴	۳. سرمایه‌گذاری روی ورزش همگانی به دلیل امکانات کم هزینه
۰/۶۶۲	۴. اولویت ورزش همگانی نسبت به قهرمانی
۰/۶۳۲	۵. محوریت ورزش همگانی در برنامه‌های کلان
۰/۴۶۵	۶. توسعه همزمان ورزش قهرمانی و همگانی
۰/۴۰۵	۷. شناسایی نیازها از طریق نظرسنجی
۰/۳۶۲	۸. گسترش ورزش همگانی و اثر آن روی سلامت جسمی و روانی جامعه
۰/۲۲۲	۹. گسترش ورزش قهرمانی و اثر آن روی سلامت جسمی و روانی جامعه

در این حیطة، پرسش‌های ۲۶، ۲۷ و ۲۸ (۲۶- باتوجه به فراگیر بودن و قابل‌اجرا تر بودن ورزش همگانی برای اکثریت جامعه، سرمایه‌گذاری‌های بخش ورزش، بیشتر روی ورزش همگانی متمرکز شود. ۲۷- باتوجه به رویکرد جهانی در جهت هماهنگی با سایر کشورها، ورزش همگانی تقویت شود. ۲۸- باتوجه به امکانات و تجهیزات کم هزینه‌تر و استفاده از فضاهای طبیعی، سرمایه‌گذاری در بخش ورزش همگانی تقویت شود) به ترتیب بیشترین وزن را به خود اختصاص داده‌اند. هر سه پرسش مذکور بر تقویت ورزش همگانی و لزوم سرمایه‌گذاری بر آن تأکید دارند. در سؤال بیستم نیز (بار عاملی ۰/۶۶۲) اولویت فائق شدن برای ورزش همگانی دارای وزن زیادی است. بار عاملی ضعیف به معنی عدم اولویت این ورزش‌ها از نظر نمونه‌های تحقیق است. برای مثال گسترش ورزش قهرمانی، رابطه قوی با سلامت جسمی و روانی جامعه ندارد (بار عاملی ۰/۲۲۲). از سوی دیگر، گسترش ورزش همگانی از نظر نمونه‌های پژوهش، هرچند دارای بار عاملی بالایی نیست (۰/۳۶۲)، اما نسبت به ورزش قهرمانی از اهمیت بیشتری برخوردار است. پیامی که این یافته برای برنامه‌ریزان دارد

این است که گسترش ورزش همگانی را سرلوحه برنامه‌های دراز مدت خود قرار دهند. در غیراین صورت باید در انتظار آمارهای نگران‌کننده بیماری‌ها، غیبت از کار در اثر بیماری‌های ناشی از کم‌تحرکی، افزایش مرگ و میر و کاهش سطح بهداشت عمومی باشیم. نمودار ۱ بار عاملی هر کدام از اجزای درونی متغیر تقاضای اجتماعی برای ورزش همگانی و قهرمانی را نشان می‌دهد.

نمودار ۱- بار عاملی اجزای درونی متغیر تقاضای اجتماعی برای ورزش همگانی و قهرمانی

همچنین یافته‌های تحقیق نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین نوع نگرش دانش‌آموختگان گرایش مدیریت و برنامه‌ریزی و سایر گرایش‌ها نسبت به اثر تقاضای اجتماعی روی راهبردهای ورزش و اهمیت آن وجود ندارد. مفهوم این یافته آن است که گرایش تحصیلی نمونه‌های تحقیق اثری روی دیدگاه آنان نداشته است.

بحث و نتیجه‌گیری

تقاضای اجتماعی در بررسی عوامل مختلف مؤثر بر راهبردهای ورزش کشور، نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. متخصصان تربیت بدنی و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها بر لزوم تمرکز سرمایه‌گذاری روی ورزش همگانی تأکید ویژه‌ای دارند. این رویکرد با گرایش سایر محققان یکسان و همسوست. هرچند سیاست‌گذاران به طور کلی به دنبال گسترش ورزش قهرمانی‌اند (۱۳ و ۳۶)، نگرش دولت‌ها به این پدیده باید اصلاح شود. باتوجه به اینکه ورزش همگانی همهٔ آحاد مردم را مخاطب قرار می‌دهد و به همین علت جمعیت بیشتری را تحت پوشش خود دارد باید تحت حمایت دولت قرار بگیرد. پرداخت یارانه به ورزش همگانی از طریق کسب درآمد از ورزش حرفه‌یی و قهرمانی (۲۲) یا تقویت همزمان هر دو بخش (۲۱)، از راه‌های مورد قبول به‌شمار می‌روند. فراهم کردن امکانات شهری برای ورزش همگانی، از دیگر روش‌های گسترش آن است (۳۵). در پژوهش حاضر اولویت ورزش همگانی نسبت به قهرمانی مورد تأکید قرار گرفته و محوریت ورزش همگانی در برنامه‌ریزی‌های کلان پذیرفته شده است.

در مورد علاقهٔ مردم به ورزش همگانی یا رقابتی، تحقیقات مختلفی انجام شده است. در سوئد (۲۲)، استرالیا (۴) و بعضی از کشورهای اروپایی (۱۹) نیز مردم به سمت فعالیت‌های تفریحی گرایش پیدا کرده‌اند. در کشور ما باوجود نیاز فزاینده به ورزش همگانی، بودجهٔ آن به نسبت فزاینده‌گی علاقهٔ مردم به ورزش افزایش نیافته است (۳). به نظر می‌رسد در آینده لازم است به‌طور جدی‌تر و فراتر از شعار، به گسترش ورزش همگانی در جامعه بیندیشیم.

باوجود شواهد نسبتاً زیاد دال بر گرایش جامعه به سمت ورزش‌های تفریحی، نمونه‌های پژوهش حاضر معتقد به این گرایش در کشور ما نیستند و برای آن ارزش قابل توجهی قائل نشدند. البته در جایی دیگر به گسترش ورزش همگانی برای همگام شدن با گرایش‌های ورزشی

در جهان رأی مثبت داده‌اند. این رویکرد نیز با پژوهش‌های انجام گرفته همسوست. در این پژوهش، تشکیلات و راهبردهای فعلی در جهت توسعه ورزش همگانی قلمداد نشده است. این دغدغه‌ای است که ذهن بیشتر پژوهشگران را به خود مشغول کرده است (۱۶). در بلغارستان نیز گرایش به سمت ورزش قهرمانی وجود دارد (۱۳). یکی از مشکلات فراراه گسترش ورزش همگانی، خصوصی‌سازی باشگاه‌ها و سازمان‌های ورزشی است. سازمان‌های خصوصی برای کسب سود بیشتر، فعالیت‌های خود را بر ورزش قهرمانی متمرکز کرده‌اند و این مسئله موجب نگرانی برنامه‌ریزان شده است (۱۰).

در پژوهش حاضر، نظرسنجی به عنوان گزینه مورد اعتمادی برای شناسایی نیازهای مردم مورد تأکید قرار گرفته است. در انگلستان این کار از طریق نظرسنجی در باشگاه‌ها و مراکز داوطلبی و مردمی انجام می‌گیرد (۱۲). در دانمارک برای شناسایی نیازهای جوانان و تدوین برنامه‌های توسعه ورزش و تفریحات سالم، نخست آمارگیری و سپس میزان نیاز به هر گروه از فعالیت‌های ورزشی مشخص می‌شود. آنچه مسلم است ضمانت اجرایی راهبردها و سیاست‌های اتخاذ شده در هر کشور، برخاسته از دل نیازهای واقعی مردم همان کشور است. در این مورد نیز در کشور ما برنامه تدوین شده یا پژوهش خاصی برای شناسایی اولویت‌ها انجام نشده است. دغدغه برنامه‌ریزان، شناسایی استعدادهاست. البته این عمل بسیار ضروری به نظر می‌رسد. اما در حالی که مخاطبان ورزش همگانی بیش از ۹۰ درصد جمعیت کشور را شامل می‌شوند و اطلاعات موجود حاکی از زیان‌دهی کشورهای در حال توسعه برای سرمایه‌گذاری روی ورزش قهرمانی است، اصرار بر تأکید بیش از حد روی ۱۰ درصد باقیمانده و بی‌توجهی عملی به اکثریت جامعه، توجیه علمی ندارد.

وینترا^۱ (۲۰۰۱) با ارائه آمار و ارقام جالبی، سرمایه‌گذاری کشورهای در حال توسعه روی ورزش قهرمانی را بیهوده می‌انگارد و می‌داند که این کشورها در المپیک لس‌آنجلس در مجموع ۱۳ درصد مدال‌ها را به خود اختصاص دادند. این تعداد در سال ۱۹۸۸ (ستول) به ۶ درصد و در سال ۱۹۹۲ (بارسلونا) به ۱۱ درصد رسید. مجموع مدال‌های مربوط به کشورهای

در حال توسعه در آتلانتا و سیدنی ۲۲ درصد بوده است. از ۱۹۹ کشور شرکت‌کننده در بازی‌های المپیک ۲۰۰۰ سیدنی، ۱۳۹ کشور در ردیف کشورهای در حال توسعه قرار داشتند. کشورهای توسعه‌یافته از بدو تولد المپیک نوین در سال ۱۸۹۶ تا سیدنی ۲۰۰۰ به‌طور میانگین هر کدام ۷/۸۵ مدال را تصاحب کرده‌اند. این تعداد برای کشورهای در حال توسعه ۱/۵ مدال برای هر کشور بوده است. ۹۵ درصد میزبانی رقابت‌های ورزشی به ۳۰ کشور توسعه‌یافته تعلق دارد و ۵ درصد باقیمانده متعلق به کشورهای در حال توسعه است. ارقام یاد شده حاکی از عدم موفقیت این کشورها در ورزش قهرمانی است. ویتتر نتیجه‌گیری کرده که بهترین گزینه مقابل کشورهای در حال توسعه، پرداختن به سلامت جامعه (ورزش همگانی) به جای سرمایه‌گذاری بی‌نتیجه روی ورزش قهرمانی است (۳۳).

به‌طور کلی قبل از تعیین راهبردهای جدید ورزش، باید تقاضای اجتماعی طی مطالعه‌ای جداگانه تعیین و راهبردها براساس نیازهای جامعه تدوین شوند. علاوه بر این روش کوتاه‌مدت، می‌توان تقاضای اجتماعی را به صورت قانون‌مند و هر ۱۰ سال یکبار (همزمان با سرشماری عمومی نفوس و مسکن) تعیین کرد. در این صورت، همیشه برای برنامه‌ریزی‌های درازمدت، چشم‌انداز واقعی در پیش روی برنامه‌ریزان قرار خواهد گرفت. بنابراین ضروری است پژوهش‌های جامعی پیرامون تقاضای اجتماعی برای ورزش‌های مختلف صورت گیرد. مهم‌ترین مشکل در بیشتر کشورهای در حال توسعه و همچنین کشور ما، عدم وجود مفهوم مشترک در مورد ورزش است. تمام سازمان‌ها باید به این باور برسند که برنامه‌های خود را براساس تقاضای اجتماعی طراحی کرده و از راهبرد واحدی (رسمی نه جاری) تبعیت کنند. عدم وجود فهم مشترک سبب شده که هر فرد یا گروهی براساس عقاید خود، راهبردهای غیررسمی تدوین و حتی اجرا کند. هرچند فرایند جهانی سازی، نیازها و گرایش‌ها را تقریباً همسان کرده یا در حال یکسان‌سازی آنهاست (۱۱)، اما نیازهای بومی و منطقه‌ای را نباید فدای نیازهای جهانی کرد. بدیهی است در صورتی که این نیازها شناسایی نشوند و برای آنها برنامه‌ریزی مناسب انجام نگیرد، فرهنگ بومی و از جمله ورزش در برابر فرهنگ جهانی منفعلانه تسلیم خواهد شد. بروز چنین شرایطی به معنای کمرنگ شدن و نابودی فرهنگ بومی است. برنامه‌ریزی درست، همگام با روند توسعه جهان و همسو با ارزش‌های محلی، به پویایی

و ماندگاری فرهنگ بومی منجر می شود.

منابع و مآخذ

- ۱- رمضانی خلیل آبادی، غلامرضا. "بررسی انگیزه افراد شرکت کننده در ورزش های همگانی شهر تهران"، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت معلم تهران. ۷۳-۱۳۷۲.
- ۲- غفوری، فرزاد. "چشم انداز تفریحات سالم در آینده"، مقاله ارائه شده در همایش اوقات فراغت و تفریحات سالم جوانان با تاکید بر ورزش و تربیت بدنی، ۱۰ و ۱۱ اردیبهشت ۱۳۸۰.
- ۳- گزارش مرحله اول اجرای برنامه سوم توسعه در بخش تربیت بدنی و ورزش، کمیته برنامه ریزی تربیت بدنی و ورزش، شورای فرهنگ و هنر و تربیت بدنی، ۱۳۷۹.
- 4- Australian Sport Commission. "Strategic plan, Australia sport", web: www.usport.gov.au/asctrart.html, 1998.
- 5- Boer Bert. "Sport for all promotion and elite sport: an interesting and channlenging mix on television". Paper presented in the 9th world sport for all Congress, the Netherlands. 2002.
- 6- Boulton John. "Expert for sport for all and elite sport professional coaching and management". Paper presented in the 9th world sport for all congress - the Netherlands. 2002.
- 7- Davis Bob, Ross Bull, Jan Roscoe, Dennis Roscoe. "Physical education and te study of sport". Mosby 11th edition. 2000.
- 8- dE Marco T. and Sidney K. "Enhancing children's' participation in physical activity", *Journal of school Helath*, 1998, 59(8) PP: 337-340.
- 9- Deschamps Diane L., Donald Doald Dion, Mathieu Laberge. "Sport for all for joint action and improved access to resources". The City of Montreal. 2001.
- 10- Eichberg H.G. Jarivie, N. Midol. "Youth Body Culture and Identity" - report to European Commisison, 1992, No. 98 - 10 EEt - 0026 - 00.

11- Eichberg Henning. "The global, the popular and the inter - popular Olympic sport between market, state and civil society", research institute for sport, culture and civil society (IFO), Gerlev / Denmark. 2003.

12- Fit for the future. "Strategy for sport in Calderdale". England. 2002.

13- Girginov Vassil. "Strategic relations and sport policy making: the case of aerobic union and school sports federation, Bulgaria". *Journal of Sport Management*, 2001, 15, PP: 173-b, 194.

14- Hall S. "The Local and Global: Globalization and Ethnicity". In A. D. King (Ed). *Culture Globalization and the World System* (pp.19-40). Basingstoke. U.K. Mac Milan. 1990.

15- Hardman Ken, Joe Marshall. "World - wide survey of the state and status of school physical education". *University of Manchester* 1999.

16- Houlihan Barrie. "Sport, policy and politics", Rout ledge Pub, 1997.

17- Kapustin Peter. "The benefit of differentiating target group switching sport - experiences in Germany", *IOC sport for all commission*. 2002.

18- Larsen Knud. "Effects of professionalisation and commercialization of elite sport on sport for all sport consumption in Denmark". Paper Presented at 9th World Sport for all Congress. The Netherlands. 2002.

19- Lumpkin A. "Strategic Planning in health, physical education, recreation and dance". *JOPERD* May / June. 1994.

20- Lumpkin. A., "Physical education and sport", *A Contemporary Introduction - Times / Mirror* 1990.

21- Lundy Kate., "Community vs. elite sport - the elusive balance - Ministry for information technology and sport" - *Australia*. 1999.

22- Messing. Ulrica., "A sport Policy for the Twenty - first Century - Ministry

of Inudstry", *Employment and communication*. Sweden. 1999.

23- Mull Richard, F. Kathryn, G. Bayless, Craig M. Ross, Lynn M. Jamieson, "Recreational sport management", *human kinetics*, 3rd edition.1997.

24- Pfister Gerturd." *Research on traditional games - the scientific perspective*", *Journal of Comparative physical education and sport (JCPES)*, 1997, Vol.19, PP: 53-64.

25- *Promoting Better Health for Young People Through Physical activity and sport*, "A report to the president from the secretary of health and human services" (SHHS) and the secretary of education (SE).2000. <http://www.cdc.gov/nccdp/dash/presphysactrpt>, 2000. USA.

26- Sallis JF, Hovell MF, Hofstetter CR., "A multivariate study of determinants of vigorous exercise in a community sample". *Prev. Med.* 1989,18: PP: 20-34.

27- Salter Michael A, "Traditional Leisure - time activities in developing societies: Functional considerations", *JCPES*,1997, Vol.19, PP: 65-71.

28- Scottish Sports Council,"*Sports Participation in Scotland 1987-1996. Research report 54*". Edinburgh Scottish sport Council.1998.

29- *Strategic Priorities*, "A Special report. 19 Survival Strategies for the New Millennium Iw": Sep 1999, 20 PP:40-50.

30- Tchernishev Michael, A.I. Orekhov, S.N. Litvenenko., "Municipal Policy in development of sport for all and elite sport - paper presented in the 9th world sport for all congress" - the Netherlands.2002.

31- Torkildson, G."Leisure and recreation management", E and FN Spon - Third Edition. 1998.

32- Tshwete S.V.,"*National Department of sports and recreation - white*

---

paper" - ministry of sport recreation - south africa. 2000.

33- Vinther Per. "No Money No Sport". *Olympic Message*. 2001, No.42. PP: 65-68.

34- Wagner, E.A. "Sport in Asia and Africa: Americanization or Mundialization?" *Sociology of Sport Journal*, 1990, 7, PP: 399 - 402.

35- Wei Ran. Louis Leung, "Owning and using new media technology as predictors of quality of life". *Telematics and informatics*. 1998, 15. PP: 237-251.

36- Wilcox R. "Shared skepticism and domestic doubts: globalization, localization, and the challenges to physical education in the world today. paper presented at the pre" - *Olympic scientific congress, Dallas, Texas, July 1996*, PP: 9-13.

37- *World Leisure and Recreation Association, WLRA* 2003, [http://www. Worldleisure.Org/2003](http://www.Worldleisure.Org/2003).